

GYŐZTES CSATÁINK • HŐSÖK, VITÉZEK! HUNYADI JÁNOS

Kedves Kőszabósza! Érdekelni kezdett a baranta, és kíváncsian várom a győztes csatáinknak szentelt sorozatot. Az igazságos küzdelmet választó olvasód, **Kánya Gergő**, Csíkszentgyörgyről

Vívj, vívj, hajrá! Csatára fel, kis Napsugár-bajvívók, vitézek! Folytatjuk a magyar katonai nagyságról szóló sorozatunkat, hiszen a múlt tanév tíz lapszáma korántsem volt elég arra, hogy legnagyobb győzelmeinket, hőseinket megidézzem. Mennyi daliás vitéz, kiváló hadvezér, hősi áldozat! Legyünk büszkék rájuk, méltók hozzájuk.

De egész Európa hálás lehetne: évszázadokon át a mi vérünket ontotta, a mi várainkat rontotta tatár és török, hogy Nyugat békében gazdagodhasson.

Egyik legfényesebb győzelmünkre naponta emlékezteti a világot a déli harangszó, amelyet III. Callixtus pápa a nándorfehérvári győzelem hírére rendelt el, s amely tehát 561 éve magyar diadalt hirdet minden katolikus templomban.

De ki tudja ezt ma már? Még a magyarok sem mind. Pedig 1456 könnyen megjegyezhető évszám, és a nándorfehérvári csata oly világraszóló haditett volt, hogy minden mozzanatát ismernünk illene.

Nándorfehérvár hőse Hunyadi János, Zsigmond magyar király, német-római császár és Morzsina Erzsébet fia. Törvénytelen gyermek lévén nem viselhette apja nevét, nem örökölhette trónját, de hercegi birtokként már háromévesen megkapta Hunyad várát s vele a Hunyadi nevet is. A király udvarában nevelkedett. Korán kitént vitézsége, hadvezéri tehetsége, bölcsessége, mégsem tört a trónra. Nem hatalmat, hanem az ország javát akarta: kiűzni a törököket Európából. Kardjával, tekintélyével hűen szolgálta királyait, Zsigmondot, I. Ulászlót, végül V. Lászlót, amikor pedig király nélkül maradt az ország, főkapitányként

és kormányzóként belső rendet teremtett, és bravúros győzelmeket aratott a törökök felett. A keresztény világ ünnepelte, a törökök rettegetve ejtették ki a nevét.

1442-ben, a marosszentimrei csatában a törökök mindenáron meg akarták ölni legfélelmetesebb ellenfelüket, Hunyadi Jánost. A vezér életét Kemény Simon hadnagy mentette meg. Hogyan?

1451-ben II. Mehmed szultán, a hódító került a Török Birodalom élére. 1453-ra bevette Bizáncot, 1454-ben megszállta a Szerb Királyságot, és 1456 tavaszán már a Magyarország kulcsának tartott Nándorfehérvár (azaz Belgrád, a mai szerb főváros) gyors elfoglalására készült. Gőgösen kijelentette, hogy reggelijét Nándorfehérváron, ebédjét Budán, vacsoráját Bécsben akarja elfogyasztani.

De már a reggeli megakadt a torkán.

Európa, sőt a magyar nemesség sem mérte fel a veszélyt, nem is érkezett segítség senkitől. A pápa viszont elküldte

Számítsátok ki, hány-szoros túlerőben voltak a törökök.

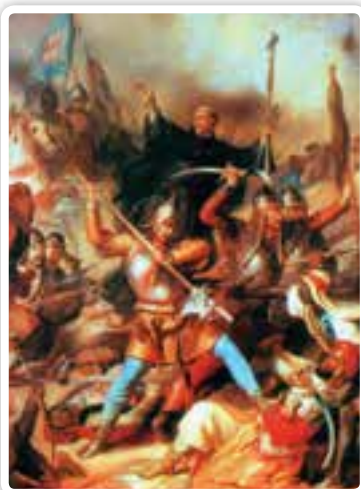
GYŐZTES CSATÁINK • HŐSÖK, VITÉZEK!

a tüzes hitszónok olasz ferences barátot, Kapisztrán Jánost, hogy Magyarországon kereszteseket toborozzon. Ezzel a 25 000-es, gyengén felfegyverzett, kiképzetlen és fegyelmezetlen kereszties haddal és a saját költségén felszerelt 12 000 főnyi sereggel, egyetlen hadi- és 40 kis áruszállító hajóval rendelkezett Hunyadi.

A szultán 150 000 harcedzett katonával, 200 hadihajóval és az akkori világ legfejlettebb tüzérségével, 7 mozsárágyúval, 27 ostromágyúval és több száz kisebb ágyúval vont ostromgyűrűt Nándorfehérvár köré, amelyet Hunyadi sógora, Szilágyi Mihály 7000 katonával védett. A szultán július 4-én lövetni kezdte a falakat. Hogy a védők segítséget ne kaphassanak, összeláncolt hajóival a vár északi részén a Dunát a Száva torkolatánál teljes szélességében elzárta, a partot viszont védelem nélkül hagyta.

A szultán pasaságot ígért annak, aki kitérzi a török zászlót a vár fokára. Ki és hogyan akadályozta ezt meg?

Itt táboroztak le a magyarok. Szerb sajkások segítségével kemény harc árán áttörték a hajózárat, így Hunyadi katonát, fegyvert, élelmet, vizet vihetett a várba. Július 21-én döntő rohamra indult a török. Egy teljes napon és éjen át tartott az öldöklő csata, de reggelre a magyarok visszaverték az ostromot.

Július 22-én kimerülten pihent mindkét sereg, amikor néhány elszánt kereszties partraszállt a török oldalon. Kapisztrán a feszületet magasra emelve próbálta megállítani az esztelen rohamot, de keresztiesei ezt buzdításnak vélték, és még többen vetették magukat a harcba. Ekkor a fegyvertelen barát a halállal dacolva az élükre állt, és megfordította a csata sorsát.

A szultán ismét hibázott. A tüzéreket védő lovasságát vetette be Kapisztrán rongyos serege ellen. A keresztiesek segítségére siető Hunyadi kitört a várból, és elfoglalta a fedezet nélkül maradt török ágyúkat, így saját ágyúival kezdte lövetni a szultán seregét, amely hanyatt-homlok menekült, Szófiáig meg sem állt. II. Mehmed kis híján öngyilkos lett szégyenében.

Európa örömmámorban úszott, a harangok a magyar győzelem dicsőségére zúgtak, de kondultak gyászra is, mert Hunyadi és a hős pap, Kapisztrán János a táborban pusztító pestisjárvány áldozata lett.

Törökverő Hunyadi János kardja lehullt, de világgraszoló diadala pajzs lett, mely 70 éven át védte Európát a törökök terjeszkedésétől, és égi biztatás, hogy bármekkora túlerőt legyőz, bármi reménytelenségből kiemel az igaz cél, az összefogás, az elszánt áldozatkészség, a hit.

Zsigmond Emese

Az áprilisi, májusi, júniusi megfejtéseket honlapunkon találjátok meg: www.napsugar.ro/nyertesek.php Nyertesek: Jankó Hajnalka, Torja; Balogh Ágnes, Veress Kinga, Marosvásárhely; a szatmárnémeti Református Gimnázium III. osztálya; a hármásfalusi IV. osztály, mindkettő tavalyi.